

Fakulta výtvarných umění Vysokého učení technického v Brně
Akademický rok 2009/2010
Posudek oponenta diplomové práce

Jméno a příjmení studenta: Bohumíra Smolejová
Název práce: F jako fake

Posudek: Studentka Bohumíra Smolejová si jako téma zvolila **fikci**.

Ze samotného pohledu na sérii pláten, která jsou výsledkem jejího snažení, se zdá, že se jedná o vlastní ženský pohled na erotičnost a smyslnost. Současně rozporuplnost mezi romantickou, zasněnou a pudově živočišnou polohou. Ovšem to je pohled na obraz pouze povrchní a prvoplánový, pod kterým se skrývá ona fikce.

Vidíme to na obraze **-Portétu spoře oděné rozkošné dámičky-** s lehce smyslně rozmazanými tahy. Ve „skutečnosti“ se jedná o fiktivně úmyslnou barevnou interpretaci údajně již neexistujícího plátina autora z počátku minulého století Františka Moula. Autorka zpracovává kdesi ulovenou, zcela jistě černobilou, ne dost kvalitní fotografii, či negativ a objevuje v této předloze inspiraci. Fikce nemluví o kopii, spíše o interpretaci, protože autorka ani nikdo jiný nezná autentickou barevnost vyfabulovaných děl. Totéž platí i o zvoleném formátu, který autorka použila 85x120 a 100x120 cm, čili formát spíše střední.

Dále už příběh námi neznámého autora vypovídají obrazy samy o sobě. Kdo je ta neznámá **-Žena s kůží barvy pomeranče-**? Jak pravděpodobné bylo setkat se na počátku minulého století s nahou, nejspíš, asiátkou? Když cituji z knihy Dr. C.H.Stratze „Krása ženského těla“, kdy v předmluvě k 3.vydání z roku 1899 autor píše: „... pro krátkost času je nový oddíl o rasové kráse poněkud stručným. Právě pro tu kapitolu je potřebí hojného a dobrého materiálu“ Kterého byl v době Moulovy vrcholné tvorby zřejmý nedostatek. I když v citované knize se setkáváme s modely typu: „děvče ze Schapachu“, i „rusovlasá Dánka“, či „italka“, „Maurka z Alžíru“, „Japonské děvče s mongolskou řasou“, nebo dokonce „děvče ze Samoa“. Mohl se vůbec autor díla dostat ke knize určené „citují „věnováno matkám, lékařům a umělcům“? Ano, byl to umělec, tedy mohl.

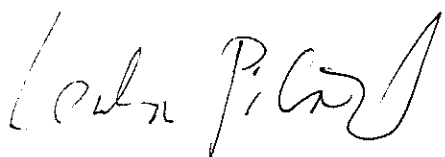
To k pomerančové koketce, ale co teprve **-Zábavná mulatka v bílém prádélku-** sedící na křesílku, které se nápadně podobá designovému nábytku z 50.a 60.let minulého století...?

Nezdá se, že by Moula pracoval s modely z knihy, nebo brožury. Ani koketní a vyzývavé pózy portrétovaných žen není možné dohledat ani v dobových časopisech, inzerci a reklamních panelech. Zcela jistě jsou to konkrétní ženy, v konkrétních erotických situacích. Viz **-Dívka v rudých punčochách, odhalující se na pozadí rozkvetlého lánu řepky olejky-** Nebo poslední obraz ze série **-Zasněná 28letá pod růžovým keřem-**

V hodnocení práce autorky Bohumíry Smolejové alias Fr.Mouly oceňuji jak bravurní techniku práce v materiálu vrstvené vaječné tempery, tak hlavně výrazně zajímavý koncept, na který tuto sérii postavila. Očekávala bych snad možná rozšíření série na více obrazů. Navrhuji komisi hodnocení A.

Návrh hodnocení: A

Vypracovala: MgA. Lenka Pilařová

Datum: 5.5.2010

Podpis:

Obhajoba praktické diplomové práce

F jako fake

Jak je uvedeno v zadání F for fake nechal jsem se inspirovat filmem O. Welse. Zda se, že název tohoto podivného dokumentu se odkazuje na činnost samotného malíře o kterém pojednává. Postupně se však dostaneme k bodu kdy zjistíme, že se toto označení týká spíše filmu samotného, který si díky sestřihu událostí a odpovědí vytváří svůj vlastní příběh. A odkazuje k ovlivňování a manipulaci pomocí médií a vše je pouhou fikcí.

Pro svůj příběh jsem nehledala reálnou postavu, spíše jsem prozkoumala okruh možností které by ji mohly ovlivnit. Jak by mohla vypadat malířská produkce, zúžena na určitý okruh podnětů? Jaké byly fotografie nebo knihy, s kterými mohl přijít hypoteticky do styku. A mohly by formovat potenciálního tvůrce, který mohl sáhnout po sešitu aktů vycházejícího pro umělce, jako studijní materiál (revue artistique illustrée) Stejně jako po kramářských humorných ilustracích, anebo po fotografiích z hampejzu.

Po tomto výběru se stal F. Moula malířem, který se věnuje sledování psychologie postav zamyšlených, vyzývavých nebo nečekaně chladných. Ženy v jeho podání se nám mohou zdát až překvapivě nevzhledné. Můžeme to přisuzovat jeho snaze nijak si je neidealizovat, anebo svědčí o jistém smyslu pro humor.

Dnes vám zde představuji šest z nich. Prvním je obraz „*Paní domácí*“ která přichází vybrat nájemné. Z jejího výrazu můžeme usuzovat, že je to žena milá a přístupná. Druhý obraz „*Sboristka*“ čekající na roli. Je opozitem této přívětivosti. Mladá pečlivě naaranžovaná dívka je evidentně nespokojena s osobou která právě vešla. Malíř se zde snažil vystihnout povahu této kariéristky jak můžeme vidět na způsobu malby obličeje.

Zřejmě na základě četby antropologických studií se v jeho tvorbě objevuje obraz „*Černoška*“ který je postaven čistě na kontrastu, jako je tomu v černobílé fotografii jen s těžší můžeme číst v její tváři, která se téměř rozpouští. Rozpoznáme snad jen lehký náznak upřeného pohledu. Také obraze „*Mongolská pohostinnost*“ který se může zdát trochu přehnaný a nabízí nám pohled na laškovně vyhlížející stepní krasavici, která je dozajista vytvořena na základě přebujelých fantazií Evropana.

V obraze „Nast'á“ nám název nijak blíže nenapovídá na jakou scénu se to vlastně díváme nejsme jisti zda žena povalující se pod růžovým keříkem je pouze znavena alkoholem, nebo zda se stala obětí útoku. Na této cestě od nejistoty k fikci se dostáváme nakonec k obrazu ob „Na Vincentově židli“ na kterém se malíř snažil zachytit jedno z možných využití tohoto nábytku. A po svém si tak vykládá možné odůvodnění zájmu který mu Van Gogh věnoval na svých plátnech. Vincent nemá peníze nato aby šel do nevěstince, zato se mu zdá jak Rusovláska sedí na židli u něj v pokoji a roztahuje nohy...

Závěrem proč tedy „F“ jako fejk - no protože známé tvrzení Duschampa, který hlásá „toto není fajfka“ nám prozradí že jde o fikci tedy o fake...

Jsem ráda, že společnost chce být klamána a mnohdy zbožňuje fake mnohem více než tíživou realitu.

Bohumíra Smolejová

V Brně 18.6.2010